

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy Szilvia Anna jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal (1144 Budapest, Gvadányi u. 69.) felperesnek - a Varga M. Tamás (I. rendű alperesi képviselő címe) ügyvéd és a Komáromi és Körmendi Ügyvédi Iroda (I. rendű alperesi képviselő címe; ügyintéző dr. Horváth Tamás Vilmos ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. június 22. napján meghozott 28.P.26.729/2009/8. számú ítélete ellen az alperesek részéről 9. sorszám alatt előterjesztett és 13. sorszám alatt kiegészített fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen 400.000 (négy százezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 900.000 (kilenc százezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes megállapítás iránt terjesztett elő keresetet az alperesek között 2007. február 2-án létrejött engedményezési szerződés érvénytelenségét állítva. Másodlagosan a fenti szerződés hatálytalanságának megállapítása mellett kérte a II. rendű alperes kötelezését annak tűrésére, hogy a fenti engedményezési szerződésből származó követelésére vezetett végrehajtás útján a saját követelésére kielégítést kereshessen. Mindkét esetben kérte annak megállapítását, hogy a ... Bíróság Gazdasági Hivatalának Letéti Csoportjánál ... tételszámon bevételezett 20.000.000 forint jogosultja a felperes.

Előadta, hogy 2007. január 31-én kelt és február 9-én jogerős határozatával az I. rendű alperest mint az adótartozásért helytállni köteles beltagot a **B. Bt.** adózó 91.708.548 forint végrehajtás alá vont adótartozásának a megfizetésére kötelezte. 2007. február 2-án az I. rendű alperes a **P. Kht**-vel kötött adásvételi szerződés alapján fennálló 20.000.000 forintos követelését a II. rendű alperesre engedményezte. A megállapodásuk azonban színlelt, a szerződés megkötésével a valódi céljuk az volt, hogy megghiúsuljon az I. rendű alperes ellen folytatott végrehajtási eljárás. Utalt arra is, hogy az alperesek élettársak voltak, a II. rendű alperes tudott a **B. Bt.**, illetve az I. rendű alperes tartozásáról, így amennyiben a szerződés érvényes, akkor a fedezetelvonó jellegét kell megállapítani.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a II. rendű alperes által az I. rendű alperesnek adott kölcsön kiegyenlítése céljából kötötték meg az engedményezési szerződést, amely már 2005. november 24-én szóban létrejött közöttük. Vitatták, hogy élettársi kapcsolatban álltak volna, továbbá hivatkoztak arra is, hogy a **B. Bt**-vel szemben folyamatban lévő felszámolási eljárás során a hitelezők igénye kielégítést nyerhet, ezért az I. rendű alperes mögöttes felelősként nem kötelezhető a cég tartozásának megfizetésére. Mindaddig, amíg a felszámolási eljárás eredménye nem állapítható meg, a követelés időelőtti, ezért a per megszüntetésének van helye.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperesek között 2007. február 2. napján létrejött engedményezési szerződés színlelt, így semmis. A ... Bíróság Gazdasági Hivatalának Letéti Csoportjánál ... tételszám alatt bevételezett 20.000.000 forint jogosultja a felperes. Kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 800.000 forint perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 900.000 forint illetéket.

Tényként állapította meg, hogy a II. rendű alperes részére a ... bank 2004. július 16-án 15.000.000 forint kölcsönt nyújtott. 2004. július 23-án az alperesek kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján 15.000.000 forintot adott a II. rendű alperes az I. rendű alperesnek. A kölcsön biztosítékát képezte az I. rendű alperes tulajdonában lévő ingatlan. A felek a szerződésüket 2005. november 24-én módosították, rögzítették, hogy a II. rendű alperest illető jelzálogjog nem került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba, és az ingatlan jövőbeli eladásából származó vételárból 20.000.000 forintot az I. rendű alperes a II. rendű alperesnek fog megfizetni. Az ingatlant 2005. november 24-én az I. rendű alperes és testvére, **I. né B. E.** a Magyar Állam részére eladta. A vevő 20.000.000 forint vételár-hátralékot az ingatlan teljes kiürítésekor volt köteles megfizetni az I. rendű alperesnek. Az adóhatóság 2006. április 21-én kelt határozataival állapította meg a **B. Bt.**-nél az adóhiányt, a késedelmi pótlékot és az adóbírságot, majd 2007. január 31-én kelt határozatával kötelezte az I. rendű alperest mint beltagot 91.708.548 forint végrehajtás alá vont adótartozás megfizetésére. Az alperesek között az engedményezési szerződés az adásvételi szerződés alapján fennálló és az I. rendű alperest illető 20.000.000 forintos vételár vonatkozásában 2007. február 2-án jött

létre, amelyben rögzítették, hogy az átruházás a II. rendű alperessel szemben fennálló tartozás fejében történik.

Jogi indokolásában az elsőfokú bíróság elsődlegesen kifejtette, hogy a becsatolt és beszerzett okiratok tartalma, valamint a kihallgatott tanúk vallomása alapján megállapítható, hogy az alperesek élettársak voltak. **B. L-né** tanúvallomása megerősítette, hogy a felek 2004 óta együtt éltek, a II. rendű alperes által felvett bankkölcsönből garázst építettek, amely **I-né B. E.** szerint azt a célt szolgálta, hogy az I. rendű alperes járművei is elférjenek a II. rendű alperes ingatlanán. Az érzelmi közösség bizonyítéka a 2006-ban született közös gyermek. Ezt meghaladóan az alperesek más hatóságok előtti eljárásban maguk sem tagadták, hogy élettársak. A II. rendű alperes a büntetőeljárásban úgy nyilatkozott, hogy az I. rendű alperes „hazament” az ürömi lakóhelyükre. A gazdálkodási tevékenységük is több ponton kapcsolódott egymáshoz. A II. rendű alperes kültagként belépett a **B. Bt**-be, a cég által üzemeltetett TŰZÉP-et később az ő gazdasági társasága vette át. Ez a **B. Kft.** az I. rendű alperes által vitt árverési vevőként jelentkezett a felperes által tartott ingó árverésen. A közös gazdálkodásra utal még, hogy a 15.000.000 forintos kölcsön visszafizetése iránti igényrel a II. rendű alperes nem lépett fel az I. rendű alperessel szemben, sőt az engedményezés folytán visszakapott összeget rögtön újra kölcsön kívánta adni a részére. Az élettársi kapcsolatra tekintettel az alperesek között közös tulajdon keletkezett, a vevő által fizetendő vételár a közös háztartásba került volna attól függetlenül, hogy kinek a részére kerül kifizetésre. A 2005. november 24-én létrejött kölcsönszerződés-módosításba foglalt nyilatkozatból kifejezetten nem következik az engedményezés létrejötte, mert a felek csak azt rögzítették, hogy a II. rendű alperest az I. rendű alperes a vételárból fogja kiegyenlíteni. A 2007. február 2. napján kelt engedményezési szerződés viszont már nem szolgálhatott más célt, mint a felperes követelésének kijátszását. Erre utal, hogy 2007. április 12-én az I. rendű alperes és testvére vonatkozásában olyan - az I. rendű alperes által alá írt - megállapodás-tervezet készült, amelynek értelmében a II. rendű alperest illető kölcsönösszeg egy részével az I. rendű alperes sajátjaként rendelkezett. Engedményezési szerződés kötésére irányuló valós akarata a feleknek tehát nem volt, a nyilatkozatukat csupán színlelték, így a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján a szerződés semmis, a törvény erejénél fogva érvénytelen. A 27/2003. (VII.2.) IM rendeletben foglaltak szerint ezért a felperes követelheti a nem peres eljárásban a letét kiadását.

Az elsőfokú bíróság a másodlagosan előterjesztett keresetet a fentiek miatt nem vizsgálta. Rögzítette, hogy nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy az I. rendű alperes mint beltág felelőssége mennyiben áll fenn, a Bt-nek van-e olyan mértékű vagyona, mely a követelések kielégítésére alkalmas. Erre tekintettel nem lehetett helye időelőttiség címén a per megszüntetésének sem. Utalt arra, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényben foglalt hatósági eljárás során kötelezte a felperes a beltagot, és ezen határozat ellen az I. rendű alperes nem élt fellebbezéssel.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben tartalma szerint kérték annak hatályon kívül helyezése mellett a per megszüntetését a követelés időelőttiségére hivatkozással, másodlagosan a megváltoztatását és a kereset elutasítását, harmadlagosan pedig a hatályon kívül helyezését.

Rámutattak, hogy a felszámolási eljárásban készült közbenső mérleg alapján a **B. Bt.** „f.a.” jelentős, 89.271.000 forint összegű vagyonnal, követeléssel rendelkezik, amely a hitelezői igények teljes kielégítésére lehetőséget nyújt. Ebben az esetben az I. rendű alperesnek a mögöttes felelőssége fel sem merülhet, a követelés időelőtti, a végrehajtási eljárást meg kell szüntetni. A hatályon kívül helyezést azért is kérték, mert az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta, hogy a **B. Bt.** „f.a.” elleni felszámolási eljárás során a felperes követelése mennyiben nyerhet kiegyenlítést.

Az elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartva hivatkoztak arra, hogy érzelmi- és vagyonközösség, élettársi kapcsolat nem állt fenn közöttük, az elsőfokú bíróság pedig teljes egészében figyelmen kívül hagyta az ezzel kapcsolatos előadásukat. Hangsúlyozták, hogy amennyiben az adóhatóság élettársi viszonyra akart jogot alapítani, akkor e tekintetben részletesen meg kellett volna hallgatni őket feltárva, hogy e jogviszony jogszabályi feltételei fennállnak-e. Állították, hogy a 2007. április 12-i megállapodás-tervezetbe foglalt I. rendű alperesi nyilatkozat nem eredményezhetett kötelmet a II. rendű alperes irányában, aki további kölcsönt kívánt biztosítani az I. rendű alperesnek a fennálló követelés részbeni kiegyenlítése reményében, ez az indoka pedig emberileg elfogadható. Változatlanul hivatkoztak rá, hogy az engedményezés már a 2005. november 24-i kölcsönszerződés-módosítás alkalmával létrejött. További álláspontjuk szerint a semmisség megállapításánál az elsőfokú bíróság kizárólag azt állapíthatta volna meg, hogy a 20.000.000 forint összegű letét jogosultja az I. rendű alperes. Annak vizsgálata, hogy az I. rendű alperessel szembeni követelést egy végrehajtási eljárás során a felperes lefoglalta, már nem tartozott a hatáskörébe.

A másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában előadták még, hogy mivel az engedményezés jóval az írásba foglalt megállapodás előtt, a beltaggal szembeni végrehajtási eljárást megelőzően létrejött, a felek rosszhiszemősége nem állapítható meg, ahogy az sem, hogy a szerződéskötéskor már fennálló konkrét tartozás fedezetét szolgáltatta volna a megállapodás tárgyát képező vagyon. Ingyenes előny sem származott a II. rendű alperesre nézve, hiszen a kölcsöntartozását egyenlítette ki az I. rendű alperes ilyen módon.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. Rámutatott, hogy már 2007-ben nyilvánvalóvá vált, hogy a teljes adótartozást a **B. Bt.**-től nem lehet behajtani, ezért az I. rendű alperessel mint beltaggal szemben megalapozottan hozott határozatot. Alaptalanul hivatkoznak az alperesek arra is, hogy az adós társaságnak vagyona van, mert ez egyrészt egy peresített követelés, amely tekintetében a per kimenetele és az összeg megtérülése bizonytalan, másrészt a követelés éppen az I. rendű alperessel szemben áll fenn. A felszámolási eljárás nincs összefüggésben a perrel, ezért a közbenső mérlegek tartalmát a bíróságnak nem kellett vizsgálnia. A II. rendű alperes rosszhiszeműségét bizonyítja,

hogy ő vásárolta meg a **B. Kft.** képviselőjében a **B. Bt.** végrehajtási eljárás alá vont vagyonát, illetőleg az ő cége vitte tovább a **B. Bt.** vállalkozását. Mindezekből az következik, hogy ismerte a cég helyzetét. Figyelemreméltó, hogy előadása szerint a 15.000.000 forintos kölcsön fedezeteként zálogul felajánlott ingatlan jogi sorsáról nem tudott, ezzel szemben a **P. Kht.** által az I. rendű alperessel és testvérével megkötött adásvételi szerződésről részletes információkkal rendelkezett. Az engedményezési szerződésből ezt meghaladóan ingyenes előnye származott, a bankkölcsönt ugyanis folyamatosan fizették vissza, ennek ellenére 2007-ben mégis 20.000.000 forintot követelt az I. rendű alperestől. A tanúvallomások mellett megerősítették, hogy az ingatlanát felújították, garázst építettek, amelyre az ő megtakarításaiból nem volt fedezet.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéltáblának elsődlegesen a hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelmet kellett vizsgálni, mert ennek megalapozottsága esetén az elsőfokú ítélet érdemi felülvizsgálatára nem nyílik lehetőség. A Pp. 252. §-ának (2) és (3) bekezdése szerint a hatályon kívül helyezésre akkor kerülhet sor, ha lényeges eljárási szabálysértés miatt a tárgyalást meg kell ismételni, illetve ki kell egészíteni, vagy pedig a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése szükséges. A hatályon kívül helyezés okaként az alperesek arra hivatkoztak, hogy az élettársi viszony fennállására vonatkozó személyes előadásukat az elsőfokú bíróság nem értékelte, illetőleg nem foglalt állást a per felszámolási eljárással való összefüggéséről. Az elsőfokú bíróság azonban a felek előadását szabadon mérlegelhette, a felszámolással kapcsolatosan pedig eltérő jogi álláspontja folytán nem tulajdonított jelentőséget az alperesek érvelésének, ezáltal eljárási szabálysértést nem követett el. Nem volt továbbá olyan releváns tényállítás sem az alperesek részéről, amely miatt további bizonyítás lenne szükséges. Mindezekre tekintettel hatályon kívül helyezésnek a Pp. 252. §-ának (2) és (3) bekezdése értelmében nincs helye. Az alperesek a fentieken túl a követelés időelőttiségére hivatkozással a per megszüntetését is kérték, de az ítéltábla ezen álláspontjukat sem találta megalapozottnak a későbbiekben kifejtettek szerint.

Az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálva megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen rögzítette, az ítéltábla az érdemi döntésével is egyetért, azonban részben eltérő jogi indokok alapján.

A felperes megállapítás iránt terjesztett elő keresetet, ezért a Pp. 123. §-a alapján elsődlegesen azt kellett igazolnia, hogy a kért megállapítás a jogainak az alperesekkel szemben való megóvása végett szükséges, illetőleg a jogviszony természeténél fogva, a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet.

A jogvédelmi helyzetével kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy csak az engedményezési szerződés érvénytelenségének megállapítása esetén nyílik lehetősége a lefoglalt követelés tárgyát képező, jelenleg bírósági letétben lévő 20.000.000 forint megszerzésére. Az alperesi védekezés ezzel szemben az volt, hogy az I. rendű alperesnek legfeljebb csak mögöttes felelőssége áll fenn a **B. Bt.** „f.a.” tartozásáért, és a felszámolási eljárásban a felperes követelése kiegyenlítést nyerhet a közbenső mérleg által feltüntetett követelés folytán. A felperes ebben a körben helyesen hivatkozott az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 35. § (2) bekezdésének f) pontjára, amely szerint a gazdasági társaság adótartozásáért a rájuk vonatkozó szabályok szerint helytállni köteles tagot az adóhatóság az adó megfizetésére határozattal kötelezheti, és a 144. §-ára, amelynek értelmében az adótartozást végrehajtási eljárás keretében behajthatja. A fentiek alapján meghozott, az I. rendű alperest marasztaló határozat jogerőre emelkedett, így a jelen perben tényként kellett megállapítani, hogy az I. rendű alperessel szemben a megjelölt összeg erejéig a végrehajtásnak helye van. Mindezen körülmények alátámasztják, hogy a Pp. 123. §-ában foglaltaknak megfelelően a felperes jogainak az alperesekkel szemben való megóvása végett a megállapítás szükséges, a jogviszony természeténél fogva marasztalásnak sincs helye és a követelés időelőttisége sem állapítható meg. Utóbbi okból az alpereseknek a per megszüntetésére irányuló kérelme megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság az érdemi határozatát arra alapította, hogy a felek között élettársi kapcsolat állt fenn. E jogviszony fennállása, továbbá az engedményezés létrejöttének időpontja tekintetében az elsőfokú ítélet indokolását az ítélet tábla maradéktalanul osztja, e körben a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján csak utal az elsőfokú bíróság helyes indokaira.

Az élettársi viszony fennállásából az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a per tárgyát képező vételár az élettársak közös tulajdona, a közös háztartásukba került volna attól függetlenül, hogy melyikük számára kerül kifizetésre. Ezáltal az engedményezési szerződés nem szolgálhatott más célt, mint a felperes követelésének a kijátszását. A fentiekkel azonban az ítélet tábla nem értett egyet, mert a csatolt tulajdoni lap igazolja, hogy az adásvétel tárgyát képező tulajdoni hányad megszerzésében a II. rendű alperes nem közreműködött, ezért az ingatlanilletőség az I. rendű alperes különvagyonára volt. Ebből következően a Ptk. 578/G. § (1) bekezdésének értelmében az érte kapott vételár nem közös szerzeménynek, hanem szintén az I. rendű alperes különvagyonának minősül. Az engedményezési szerződés lényege, az általa elérni kívánt joghatás éppen az, hogy az engedményező I. rendű alperes követelését, illetve különvagyonát az engedményes II. rendű alperes szerezzé meg, az az ő különvagyonába kerüljön. Osztja viszont az ítélet tábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy valójában az I. rendű alperes a szerződés tárgyát képező vételárrészen fenntartotta a rendelkezési jogát, amit az élettársi kapcsolatra is figyelemmel a II. rendű alperes elfogadott. A felek szándéka tehát arra irányult, hogy azt a látszatot keltsék, mintha ezzel az összeggel már kizárólag a II. rendű alperes lenne jogosult rendelkezni, holott a vételár továbbra is az I. rendű alperes rendelkezése alatt állt, legfeljebb

annak a közös vagyonba utalása történhetett meg. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy az I. rendű alperes által aláírt, 2007. április 12-én kelt megállapodás-tervezetből egyértelműen az következik, hogy a hátralékos vételárat az I. rendű alperes a sajátjának tekintette, arról a II. rendű alperestől függetlenül rendelkezett. Az elsőfokú eljárás során a 8. sorszámú jegyzőkönyvben ezt az I. rendű alperes meg is erősítette, amikor előadta, hogy e vételárrészből kívánt a testvérének 10.000.000 forintot átadni, vagyis azt a korábbi engedményezési szerződéstől függetlenül magáénak tekintette.

A fentieket meghaladóan megállapítható volt a rendelkezésre álló adatokból az is, hogy az alperesek korábban is a közös céljaik elérése érdekében használták fel a vagyonukat. Így például az I. rendű alperes testvérének, továbbá a II. rendű alperes édesanyjának vallomása alátámasztotta, hogy a II. rendű alperes által felvett banki kölcsönt a tulajdonában lévő ingatlanra költötték, de éppen az I. rendű alperes lakhatási feltételeinek megvalósítása érdekében. Az elsőfokú bíróság helyesen utalt továbbá az I. és a II. rendű alperes cégeinek a kapcsolatára, amiből szintén az következik, hogy az alperesek szorosan együttműködtek, és a II. rendű alperes mindvégig tisztában volt az I. rendű alperes helyzetével.

Mindezen körülményeket mérlegelve megalapozottan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperesek között létrejött engedményezési szerződés színelt, ezért a Ptk. 207. §-ának (6) bekezdése alapján semmis. Az érvénytelenség jogkövetkezménye, hogy a szerződés nem alkalmas a célzott joghatás kiváltására. A per tárgyát képező követelés a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperest illeti, így adóvégrehajtás alá vonható; ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a bírósági letétben lévő összeg felvételére a felperes jogosult.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a részben pontosított indokok alapján a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alpereseket a felperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján megállapított jogtanácsosi munkadíjból álló perköltség, továbbá az állam részére az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2011. november 16.

. Szabó Klára s.k.
a tanács elnöke

. Sándor Ottó s.k.. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül: